

בית הדין העליון
The High Legal Tribunal

עתירה 25/ 27 הפועל "שלמה" תל אביב נ' איגוד הכדורסל

הפועל "שלמה" תל אביב

- העותרת

ע"י עו"ד עמרי אפלבוים ויוסף גייר

- נגד -

איגוד הכדורסל בישראל

- המשיב

ע"י עו"ד איתמר ליפנר, תובע משמעותי

החלטה בבקשת חנינה

הבקשה ונסיבותיה

1. ביום 7.7.2024 ניתן פסק דין משמעותי בידי בית הדין המשמעותי שבו נגזר להפועל "שלמה" תל אביב ["הפועל תל אביב" או "הקבוצה" או "המבקשת"] עונש של קנס בסך 20,000 ₪, הפחתת נקודת ליגה וסגירת היציע המערבי של אולם הבית של הקבוצה (היכל "שלמה") בששה משחקי בית שיתנהלו בעונת המשחקים 2024-2025. נפסק שבגדר ששת משחקי הבית יכללו שני משחקי בית נגד "מכבי תל אביב" וארבעת משחקי הבית הראשונים בעונת המשחקים. עד הנה בוצעה סגירת היציע בשלושה משחקים (אף לא אחד מהם משחק בית נגד מכבי תל אביב).
2. פסק הדין המשמעותי אושר בפסק דין של בית הדין העליון מיום 8.8.2024 (ערעור 13/24 הפועל ת"א נ' תובע איגוד הכדורסל). ביום 29.8.2024 דחה נשיא בית הדין העליון בקשה לקיים דיון נוסף בפסק הדין (עתירה 17/24). ביום 31.10.2024 נדחתה עתירה הקבוצה להמרת סגירת היציע המערבי בסגירת היציע המזרחי (עתירה 25/24 הפועל תל אביב נ' איגוד הכדורסל)
3. עתה הפועל תל אביב מבקשת ליטול הליך נוסף מתוך אֶשְׁפָּת (ארסנל) ההליכים ולהשתמש בזכותה התקנונית לבקש חנינה¹ מידי נשיאות בית הדין העליון.

נימוקי הבקשה

4. המבקשת סומכת בקשתה על מספר נימוקים:

א. הפחתת נקודה ממאזן הקבוצה הוא רכיב עונש יוצא דופן בחומרתו, הן בהיבט יחסי (ביחס לענישת קבוצות אחרות בשל מעשי הפרה דומים) והן בהיבט אובייקטיבי. זה משום שבלגייה תחרותית שבה מתקיימת "צפיפות" גבוהה בחלק העליון של הטבלה עשוי גורל האליפות להיות מוכרע על חודה של נקודה. לחסרון הנקודה עשויות להיות השלכות רבות מעבר להפסד הזכייה באליפות כשהוא לעצמו, בהן השלכות כלכליות כבדות והשלכות על מכירת מנויים למשחקי הקבוצה.

¹ תקנון בית הדין העליון מאפשר הגשת בקשה לחנינה לאחר נשיאה במחצית העונש שנגזר למבקשת. המבקשת רואה בעובדה שהיציע המערבי באולם הבית של הקבוצה נסגר בשלושה משחקים עד הנה משום נשיאה במחצית העונש.

- ב. הענישה של סגירת היציע פוגעת מעבר לנדרש באלפי אוהדים של המבקשת שלא נפל רבב בהתנהגותם. מפירי הסדר בודדים במספרם (לכל היותר כמה עשרות). סגירת היציע פוגעת בכ-500 אוהדים שלא חטאו ולא פשעו ובמאות אחרים שמצפים להתפנות כל מקום באולם כדי לרכוש כרטיס כניסה למשחקי הקבוצה.
- ג. הפגיעה הכלכלית הקשה במבקשת מוחשית ביתר שאת לאור המצב הביטחוני. עקב המלחמה הקבוצה נאלצת לקיים את "משחקי הבית" בליגה האירופית מחוץ לישראל. גם משחקי הבית בליגה בישראל נתונים להגבלות של פיקוד העורף. ההשלכות הכלכליות של מציאות זו קשות מנשוא.
- ד. שינויים בשדרת הניהול של המבקשת ופעולות למניעת הישנות המקרים. המבקשת משוכנעת שחילופי גברא בשדרה הניהולית וצעדים פנימיים חמורים נגד מפירי הסדר עשויים להבטיח אי הישנות של ההפרות החמורות.

תגובת התובע

5. תובע האיגוד מתנגד לבקשת העותרת. הוא מציין את העובדה שהמבקשת כבר נהנתה פעם אחת מהענקת חנינה בהקשר לענישה שנגזרה בעונת המשחקים הקודמת; החלטה שהושפעה מאירועי אוקטובר 2023 והשלכותיהם על הקבוצה ואוהדיה (עתירה 11/24).
6. התובע מוסיף שמאז שנגזר הדין לא התרחש שינוי מהותי בהתייחסות המבקשת אל התופעה החוזרת ונשנית של הפרות סדר חמורות בידי אוהדים. המבקשת לא איתרה את מפירי הסדר ולא שללה מנוי מאיש מהם. לבד מהבטחות בעלמא לעתיד שכמוהן נשמעו בעבר לא נעשה עד הנה דבר.
7. נוכח עברה המשמעת של הקבוצה וחומרת ההפרות שבעבר הקרוב וגם במשחקי הדרבי האחרונים גרמו לסיכון שלום בני אדם, אין מקום לצמצום כלשהו בעונש כדי שלא לגרוע מכוחו ההרתעתי.
8. לא בכדי פסק בית הדין המשמעת שיש עונש סגירת היציע יחול, בין היתר, על משחקי הבית שבהן תארח המבקשת את מכבי תל אביב. משחקים אלה הם מחוללי ההפרה העיקריים. על כן ודאי שאין לצמצם את רכיב סגירת היציע באופן שלא יחול על משחקי הדרבי.
9. אין מקום להשוואה בין מידת העונש שנגזר למבקשת לבין מידת העונש של קבוצות אחרות לרבות מכבי תל אביב. בית הדין המשמעת ובית הדין העליון היו ערים לסוגיית ה"השוואה" וערכו את ההבחנות הנדרשות כדי לקבוע ענישה פרטנית.

דין והכרעה

10. הליכי חנינה לא נועדו לבחינה חוזרת של נאותות גזר הדין כשהוא לעצמו או בהשוואה לגזרי דין אחרים. הענקת חנינה, גם חנינה חלקית, היא מהלך חריג שבעיקרו נועד למתן סעד לנוכח שינוי נסיבות מהותי שהתרחש לאחר גזירת הדין; שינוי נסיבות שלא ניתן היה לצפותו בעת שנגזר הדין.
11. המבקשת לא הועילה להצביע על שינוי נסיבות מהותי כזה.
12. גזר הדין ניתן בידי בית הדין המשמעת ואושר בידי בית הדין העליון כשהמשמעות של המלחמה על כל השלכותיה היו ידועים. בכלל זה היו ידועות משמעות הנחיות פיקוד העורף וההשלכות של קיום משחקי "הבית" בליגה האירופית בחו"ל.
13. המשמעות הכלכלית של העונש, ההשלכות על מיקום הקבוצה בטבלת הליגה וההשפעה על אוהדים שלא פשעו ולא עוולו הן נסיבות שעמדו לנגד עיני דרגות השפיטה. דבר לא התחדש זולת שינויים ארגוניים בקבוצה שלעת הזאת מספקים רק הבטחות מילוליות. גריעה מן העונש עלולה להציב מכשול גם כנגד מימוש ההבטחות הללו.

14. לא למותר לציין שהמבקשת זכתה לחנינה, בנסיבות המלחמה, בהקשר לגזר דין שניתן בגין תופעת הפרת סדר במשחקי הבית נגד מכבי תל אביב. הדעת אינה סובלת הענקת חנינה בשנית בלי שניתן להצביע על שינוי נסיבות מהותי.

15. הבקשה למתן חנינה נדחית

ניתנה היום כ"ג חשון, תשפ"ה (24 נובמבר, 2024) ותומצא לצדדים בדוא"ל

עו"ד יורם וסרצוג
חבר נשיאות בית הדין

עו"ד גדעון פרייטג
חבר נשיאות בית הדין

השופט, פרופ' (בדימוס) עודד מודריק
נשיא בית הדין